

KU LEUVEN

De essentie is existentie?

Existentiële thema's voor de hulpverlener

Van 11 februari t.e.m. 6 mei 2025, van 18 tot 21 uur
KU Leuven Kulak (6 sessies)

Essentie is existentie? - Existentiële thema's voor de hulpverlener

Existentiële thema's zijn in de hulpverlening nooit ver weg. In deze interactieve lessenreeks onderzoek je samen met experts en collega-hulpverleners hoe je ze op een zinvolle manier in je dagelijkse praktijk kan integreren, zodat je je patiënten en cliënten op een holistische en ondersteunende manier kunt begeleiden. Moderator dr. Marc Calmeyn begeleidt je doorheen het programma.

Dr. Marc Calmeyn is psychiater, psychoanalyticus en lid van de Belgische School voor Psychoanalyse. Binnen PUC - KU Leuven Continue is hij voorzitter van de stuurgroep Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. Hij is ook expert bij de Hoge Gezondheidsraad en bestuurslid ISPS Vlaanderen Nederland.

Doelgroep

Deze opleiding is bedoeld voor zorgprofessionals die met een denkkader rond existentiële thema's aan de slag willen in hun professioneel leven. Therapeuten, psychologen, (huis)artsen, ergotherapeuten, leefgroepbegeleiders, pastoraal werkers, ...

Programma

Les 1 | Het leven leven: de existentiële laag van de hulpverlening

11 februari 2025

Existentiële thema's zijn inherent aan het menszijn. Ze maken deel uit van de hulpvraag van de cliënt, het leven en de hulpverlening zelf. Maar wat zijn deze thema's, wat doen ze met ons, en wat kunnen wij er mee?

Evi Van Mierlo is Zinnenverbinder, Klinisch Psycholoog, Cliëntgericht-Existentieel Psychotherapeut en erkend Aspirant-Supervisor bij VVCEPC. Ze werkt in een CGG en is Coördinator, Stafid en Docent bij de Specialisatieopleiding Existentiële Psychotherapie en Counseling van Focus on Emotion. In DE LEVENSPRAKTIJK bundelt ze haar creatieve krachten.

Les 2 | Having the time of their life? Existentiële uitdagingen voor jongvolwassenen vandaag

25 februari 2025

In deze les belichten we a.d.h.v. een aantal begrippen uit de existentiële psychotherapie en concrete casussen de existentiële uitdagingen waar jongvolwassenen voor staan. Thema's als vrijheid/verantwoordelijkheid, identiteit, richting geven aan je leven, komen tot duurzame verbindingen ... staan centraal op deze leeftijd. De huidige wereld – met veranderende maatschappelijke structuren en existentiële bedreigingen (klimaatcrisis, economische onzekerheid, politieke instabiliteit, structurele ongelijkheden ...) – maakt het extra uitdagend voor jongvolwassenen om zich te oriënteren. In deze leeftijdsfase waarin men wordt geresponsabiliseerd én geacht 'de tijd van je leven' te hebben, ervaren heel wat jongvolwassenen machteloosheid, zinloosheid en eenzaamheid. Psychische klachten (zoals angsten, depressieve gevoelens, verslaving, stress, relationele problemen, isolement ...) zijn vaak gelinkt aan een dieperliggende existentiële malaise. Het is dan ook belangrijk hier aandacht voor te hebben in de klinische praktijk.

Trees Depoorter (1977) is klinisch psycholoog en filosoof. Ze werkt als cliëntgericht-experientiële psychotherapeut en groepstherapeut met (jong)volwassenen in een privé-praktijk in Gent (Kairos) en Brussel (Psygroup). Daarbij specialiseerde ze zich in existentiële psychotherapie. Sinds 2020 is ze voorzitter van de Vereniging voor Cliëntgericht-Experientiële Psychotherapie en Counseling (VVCEPC).

Les 3 | Wanneer de dood je kamer binnenkomt ... Een existentiële benadering van mensen met een persisterende doodswens omwille van psychisch lijden

18 maart 2025

Wanneer iemand vanuit een intens en langdurig lijden naar de dood verlangt, worden we als hulpverlener geconfronteerd met onze eigen onmacht en ons eigen beperkt zijn. Om onze cliënt nabij te kunnen blijven, hebben we moed nodig om onze eigen existentiële demonen in de ogen te kijken. Deze interactieve workshop nodigt je uit om ruimte te maken voor de dualiteit van leven en dood. We bekijken hoe je je kan openstellen voor het praten over iemands doodswens en tegelijk oog kan hebben voor sprankels van hoop en momenten van contact met mogelijkheden tot zinvol leven.

Sofie Verdegem is klinisch psychologe, cliëntgericht experienteel-existentieel psychotherapeut bij Reakiro in Leuven en bij Spore in Rotselaar. Ze werkt bij UPC KU Leuven aan een doctoraatsonderzoek rond existentieel lijden bij mensen die met de dood worden geconfronteerd. Ze is ook verbonden aan het postgraduaat cliëntgerichte psychotherapie aan KU Leuven.

Les 4 | De relationele context van het worstelen met existentiële thema's

1 April 2025

Het worstelen met existentiële thema's gebeurt niet in een vacuüm, maar binnen de vele relaties waar iemand deel van uitmaakt. Een vrouw met kanker die bang is om te sterven, raakt bijvoorbeeld haar partner die luistert naar haar angst. Een jongere die zich afvraagt wat de zin van het leven is, raakt zijn ouders die zich zorgen maken om hun kind.

Het is echter niet altijd evident voor partners en gezinsleden om iemand te zien worstelen met grote levensvragen. Het roept vaak niet alleen machteloosheid op, maar het kan dat gezinslid ook raken in zijn of haar eigen existentiële zorgen. Tegelijkertijd ligt er ook een groot potentieel in die relaties. Je verbonden voelen terwijl je worstelt met je bestaan, vergroot je draagvlak om die thema's in de ogen te kijken en draagt bij aan een gevoel van betekenis te zijn. Tijdens dit seminarie zal Gianina een kader bieden om te begrijpen hoe existentiële thema's inherent verbonden zijn met relaties, hoe partners en gezinsleden elkaar daarin kunnen verliezen of net ondersteunen en wat hulpverleners daarin kunnen betekenen.

Gianina Frediani is klinisch psychologe en erkend relatie- en gezinstherapeute. Ze specialiseerde zich ook in existentiële psychotherapie en in emotionally focused therapy. Als onderzoeker is ze verbonden aan de onderzoeksgroep Klinische Psychologie binnen KU Leuven waar ze aan een doctoraat werkt rond het thema Existentiële Empathie. Ze is namelijk geboeid door de persoon van de therapeut en hoe therapeuten omgaan met existentiële thema's in therapie. Ze is daarbij in het bijzonder ook geïnteresseerd in hoe therapeuten aan de slag gaan met existentiële thema's binnen de context van koppel- en gezinsgesprekken. Als clinicus werkt ze in het centrum Praxis P waar ze koppels begeleidt (die worstelen met existentiële zorgen).

Les 5 | Existentiële zaken die samengaan met ouder worden (pensioen, eventueel verlies aan betekenis in leven, veranderende rol in de maatschappij ...)

22 april 2025

Ouder worden brengt veranderingen met zich mee en daar is niets mis mee, integendeel. Welke veranderingen zijn dit binnen onze maatschappij? Waarin participeert men en waarom. We gaan dieper in op ontwikkelingen die in Vlaanderen en breder plaatsvinden, zoals zorgzame buurten, Compassionate Communities en maatschappelijk engagement.

Prof. dr. Sarah Dury focust zich in haar onderzoek op participatie, sociale inclusie en compassionate gemeenschappen. Sarah is co-directeur van de onderzoeksgroep Society and Aging Research Lab en leidt de onderzoekslijn 'sociale relaties en maatschappelijke participatie'. Ze is betrokken bij verschillende lokale, nationale en Europese onderzoeksprojecten. Ze is bestuurslid van SamenToujours.

Les 6 | De existentiële dimensie in de laatste fase van het leven

6 mei 2025

De laatste levensfase confronteert ons heel vaak met existentiële uitdagingen. Verlieservaringen en verandering van zorgcontext (zorgoverstap, ziekenhuisopname) doen vaak de vraag rijzen of ons leven nog waardevol is, wat ons leven waard is of was, en hoe we omgaan met ons naderend sterven. In deze sessie gaan we dieper in op hoe existentiële zorgen aanwezig zijn bij oudere volwassenen op hoge leeftijd en welke impact ze hebben op hun psychisch en fysiek welbevinden. We bespreken betekenisloosheid en existentiële eenzaamheid bij oudere volwassenen, de ervaring van zin bij mensen met dementie, en de ervaring van levensmoeheid op hogere leeftijd. In de sessie wordt gebruik gemaakt van empirische materiaal uit Vlaamse en internationale studies in combinatie met persoonlijke reflectie-oefeningen en groepsdiscussies.

Prof. dr. Jessie Dezutter is onderzoeksprofessor aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (KU Leuven) en leidt het Meaning Research Late Life Lab. Het onderzoek van haar team focust zich op existentiële thema's zoals het ervaren van betekenis in het leven en existentiële eenzaamheid, en hoe deze van invloed zijn op de psychische gezondheid van kwetsbare oudere volwassenen. Haar onderzoek is interdisciplinair en in nauwe samenwerking en interactie met partners op de werkvloer. Ze combineert de zoektocht naar fundamentele kennis met de wens om deze kennis in dialoog met zorgprofessionals te implementeren in zorgsettings om zo te komen tot betere zorg.

Praktisch

Data en plaats

- Dinsdag 11 en 25 februari, 18 maart, 1 en 22 april en 6 mei 2025, van 18 tot 21 uur
- KU Leuven Kulak (Etienne Sabbelaan 53, 8500 Kortrijk)

Inschrijven

- Schrijf in vóór 4 februari 2025.
- Omwille van het interactieve karakter van de opleiding beperken we het aantal deelnemers tot 25.
- Deelnameprijs is 595 euro (incl. catering).
- Betaal via overschrijving op rekeningnummer IBAN BE31 2850 2133 2955 van PUC - KU Leuven Continue, met vermelding van '400/0026/28941 + naam deelnemer(s)' en ontvang geen factuur. Wens je een factuur, duid dit dan bij je inschrijving aan.

PUC - KU Leuven Continue

E. Sabbelaan 53 bus 7643 - 8500 Kortrijk
+32 56 24 61 84 - puc@kuleuven.be
puc.kuleuven.be

Door mij in te schrijven, verklaar ik mij ermee akkoord dat de gegevens die ik verstrek gebruikt worden om mij te contacteren in de context van deze opleiding en voor alle nuttige opvolging ervan.